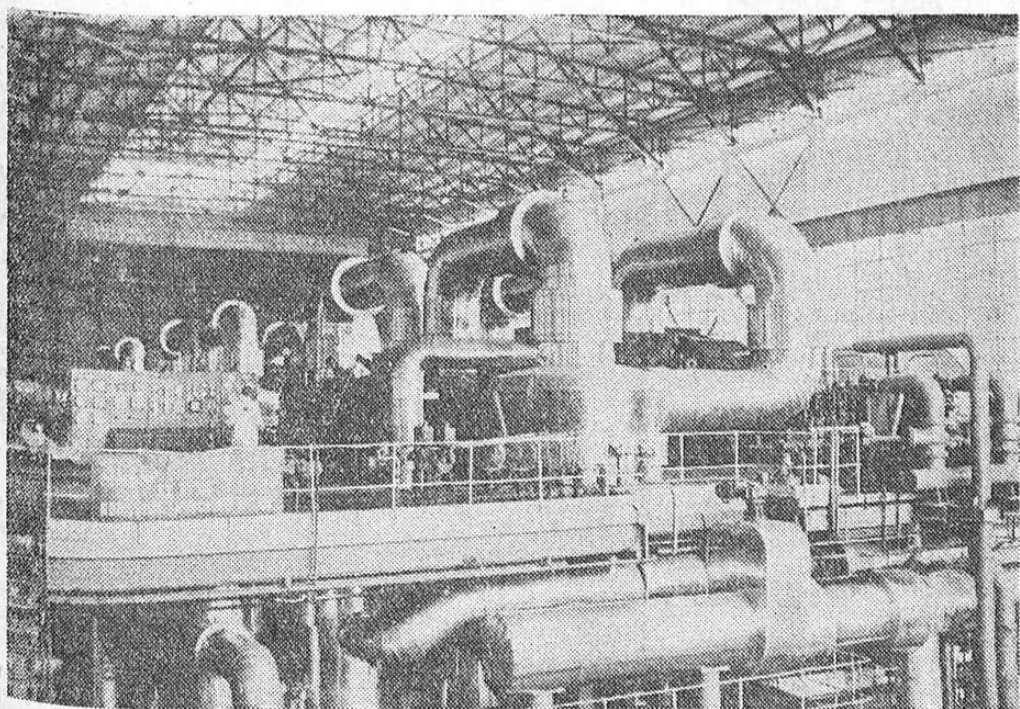

Újabb atomerőmű a Szovjetunióban

Újabb atomerőmű kezd meg működését Novovoronyezsben. Az első kétszáz ezer kilowattos üzemegység géptermében már megkezdődött a termelő munka.

Idegenforgalmi központ lesz az aggteleki cseppkőbarlang

Az Európa-szerte híres aggteleki barlangot és környékét az idén tovább fejlesztik, hogy az értékes természetvédelmi terület mielőbb idegenforgalmi központtá váljék. A munkákra mintegy 12 millió forintot költenek. Ebből az összegből folytatják a tavaly megkezdett korszerű, 200 vendég elhelyezésére alkalmas

turistaszálloda építését. A központi fűtéssel felszerelt, háromemeletes szállodában a kényelmes szobákban kívül gépesített konyhát, éttermet és eszpresszót alakítanak ki, s az új létesítmény az év végére készülni fog.

Nagy gondot fordítanak a Baradla-barlang szépítésére is. A rövid túrákra használt, 1,5

kilométeres földalatti útvonalon például az elmúlt hónapban fogtak hozzá a villanyhálózat korszerűsítéséhez. A barlang állandóan nedves falára az elavult vezeték helyett különleges, vízálló kábeleket és elektromos berendezéseket szerelnek fel, s a csodálatos szép cseppkőeket nagy fényhatású, rejtett reflektorokkal világítják meg.

Ezenkívül még ebben az évben modern üzemi épületet kap a jósvafői barlangbejáró, amelyben kényelmes várócsarnokot, pénztárt, értékmegőrzőt és emléktárgyakat áruló helyiséget rendeznek be. A tervek szerint az idén még hasonló célt szolgáló egyemeletes épület alapozását kezdik meg az aggteleki barlang bejáratánál is. Ezt az üzemi épületet azonban csak 1966-ban adják át.

Az idegenforgalom fellendítését jelentősen segíti majd, hogy előreláthatólag május elsejétől az Aggtelekre csoportban utazó magyar kirándulók, megbízott vezetőik kíséretében, minden határátlépő okmány nélkül felkereshetik és megtekinthetik a közeli csehszlovákiai Dóma cseppkőbarlangot. Ugyanakkor a domai barlang látogatására érkező csehszlovák turisták hasonló határátlépési kedvezményt kapnak.

és megyei versenyekben. Az asszonyok azonban nem voltak megelégedve a versenybizottságok működésével. Jobb szervezést, gondosabb, pontosabb értékelő munkát kívánnak a jövőben a bizottságoktól, de szükségét látják, hogy a járási és a megyei mezőgazdasági osztályok is hathatósabb segítséget adjanak a tsz-eknek a női munkaversenyek szervezéséhez, lebonyolításához.

A késő délutáni életem érdekeltetés mellett lezajlott értekezlet végén több határozatot hoztak, majd kitűzték a községi nőtanácsok és termelőszövetkezetek nőbizottságok újválasztásának időpontját.

Miért nincs női brigádvezető?

Csaknem száz lány és asszony vett részt a hegyközi, hegyaljai, bodrogi községekben az értekezleten, amelyet a járási nőtanács tartott Sátoraljaújhelyen a járási tanács dísztermében. Megnyitójában Szabó Józsefné, a járási pártbizottság munkatársa a bel- és külpolitikai kérdéseket, Majoros Balázné, a megyei nőtanács képviselője a kongresszusi előkészületeket, Réti Mária járási titkár pedig a nőtanács választások tennivalóit ismertette.

Ezután került sor az egyes községi nőtanácsok és a termelőszövetkezetek nőbizottságok küldötteinek beszámolóira. A felszólalók szinte örömmel fogadták az őszi országos nőtanács kongresszusról adott tájékoztatót, hangsúlyozva, hogy igen sokat várnak a kongresszustól a nőtanácsok munkájának megerősítésében, fellendülésében.

A beszámolók egyébként tárgyilagos képet adtak a nőtanácsok és a tsz-nőbizottságok életéről. Elesen bírálták az egyes termelőszövetkezetek vezetőseket. A szövetkezeti vezetőségekben ugyanis, különösen a Bodrogi közben, túl nagy részét nők dolgoznak, de a vezetők még ma sem részesítik őket abban a megbecsülésben, amelyet szorgalmuk, munkájuk alapján méltán megérdemelnének. Régimódi gondolkodásukat mutatja, hogy nem szívesen választják a nőket a vezetőségbe, és a felelősségteljes posztokra is csak keveset állítanak, így például az egész Bodrogi közben mind a mai napig egyetlen női brigádvezető sincs. Pedig van olyan termelőszövetkezet, ahol a tagok 90 százaléka nő. Amikor a férfiak találatosak a tsz-ekben, az mind a vezetőségben van, leány, asszony azonban egy sincs.

Az elmúlt évben szép eredménnyel működtek a járási termelőszövetkezeiben a női munkacsapatok. Csaknem 1200 tsz-lány és asszony vett részt a tsz-lány és asszonyi munkacsapatok meghirdetett járási

Elégendő-e az „utánpótlás”?

Az elmúlt év elején a megyei pártbizottság vizsgálta és tárgyalta állattenyésztésünk

Állattenyésztésünk fejlesztésének nélkülözhetetlen feltételei

II.

A sátoraljaújhelyi Új Erő Termelőszövetkezet évről évre több szarvasmarhát, húst nevel, termel, ad az országnak, illetve szállít exportként más államokba. Hozzá kell tenni, igen jó jövedelem ellenében. A mezőkeresztési Aranykalásztagsága viszont a tejtermelés és a továbbtenyésztésre alkalmas, igen keresett növendékeket nevelésben szerzett és szerezhet hírnevet. S több közös gazdaságban megtalálták a helyes utat, a helyes módszert. Az is tagadhatatlan és biztató dolog, hogy minden tekintetben elvileg tathatatlán a számszerű és bizonyos mértékben a minőségi fejlődés is. Ingadozás tapasztalható ugyan, azonban ez a korábbi években mindenkor a felvásárlási ár ingadozásával volt magyarázható. Hol a szarvasmarha volt keresettebb „cikk”, hol a hizott sertés, a fizetett jutányosabban a felvásárló vállalat. S ez olykor olykor csökkentette az anyaiállomány létszámát is. 1963-ban és 1964-ben azonban ilyen irányú ingadozás már nemigen volt.

Az elmúlt év elején a megyei pártbizottság vizsgálta és tárgyalta állattenyésztésünk

helyzetét. Megállapította és határozatban rögzítette, hogy 1964-ben mind a szarvasmarha, mind a sertés anyaiállomány növelni kell néhány ezer darabbal, és igen nagy gondot kell fordítani a megfelelő egyedek kiválasztására. Pontos adatok ugyan még nem állnak rendelkezésünkre, de bizonyos, hogy a határozatot sikerült végrehajtani. S ez végeredményben évről évre pontosabban megvalósítható, hiszen ha a hozzáállásban, a hozzáállásban sok is meg a kívánnivaló, egy bizonyos: az utánpótlás biztosításában már sikerült a megfelelő alapot és helyes nézetet megteremtteni.

Ez, különösen a sertés- és hizlalis területén azért is „szimpatikus feladat” vált, mert a hizlalis gazdaságosabb, ha a termelőszövetkezet önmaga gondoskodik alapanyagáról, és már eleve saját elgondolásaihoz „igazítja” a növendék, a süldő nevelését a hizlalis, illetve a tenyésztésben nem válhat általános távlati megoldással. Hiszen a későbbi, valóban nagyüzemi szintű koncentrált, éppen a tájlelt, a termelési jelleg ésszerű hasznosítása végett inkább szétválasztja a tenyésztést és a hizlalt, mert feltétlenül így lesz gazdaságosabb a termelés.

Miből általánosítanak?

Vajda István, az özdi üzemi-városi pártbizottság pto-vezetője így summázta a gyár fiataljairól alkotott véleményeket: *Vannak nagyszerű ifjúsági szocialista brigádjaik, és vannak olyanok is, akik részt vettek a „Fekete kéz” garázdálkodásában. Jó és rossz tapasztalataink egyaránt adódnak. De sokkal több a jó — éppen ezért igyekezzünk ebből általánosítani.*

Egy gyár, vagy város ifjúságáról valamilyen általánosítást megfogalmazni felelősségteljes dolog. Gazdag helyismeretre, konkrét példákra, egyfajta objektivitásra és a fiatalok örömeinek, gondjainak átérzésére is szükség van. Helytelen lenne tehát, rózsaszín optikán keresztül, csak azokról a nagyszerű ifjakról beszélni, akik terven felül csordítták az acélt a martinkemencékből, nyolc órai munka után nyelveket tanulnak, tanítanak és tsz KISZ-szervezetet, patronálnak. De legalább ilyen helytelen, sőt káros lenne végső konzekvenciák megfogalmazásánál a „Fekete kéz”, vagy a „Barlanglakók” csaknem bünszövetkezetet súroló magatartásából ítélni.

A napokban egyik diósgyőri üzemben hasonló témáról beszélve valaki azt mondta: *a kettő között van a többség, az a tipikus, abból kell általánosítani.*

Ezt sem mondanám! Hiszen az özdi fiatalok többsége mégsem azon a mezsgyén jár, amelyen a becsületesség és a galádás találozik, hanem túl azon — mégpedig a becsületesség oldala felé. Semmiképpen sem lehet elfogadni, hogy társadalmunk, a párt és KISZ-szervezetek fáradozásának gyümölcse mindössze a jó és a rossz egalizálását jelenti, hiszen ha így volna, ma ott állnánk ifjúságunk erkölcsi-politikai és jellembeli megítéléséről, ahol tíz, vagy húsz esztendővel ezelőtt. Azt a képet kapnánk, amit akkor. Mert a fejlődés és a visszamaradás tökéletesen konzerválna az „aranyközéputat”.

Márpedig ez nem így van!

Hogy mennyire nem, azt a teljes valóságban látni azokból a számvetésekben, amelyek alig egy hónappal ezelőtt készítettünk fiatal nemzedékünk négy esztendő munkásságáról.

S az ilyenfajta példák bőven tarkították beszélgetésünket az özdi pártbizottságon, és jónéhányat hallottam a Miskolc városi, később pedig a megyei küldöttértekezleten. Sőt még a kongresszuson is. Ezek a példák mintegy bizonyossággal szolgálták a megfogalmazásra, amellyel Vajda elvtárs illette az özdi fiatalokat, majd a megyei beszámoló Borsod ifjúságát. S ezt valahogy így lehetne összefoglalni: *ifjúságunk becsülettel teljesíti feladatát, hozzájárul azokhoz a kedvező változásokhoz, amelyek társadalmunkat, életünket jellemzik.*

Minden valószínűség szerint ilyesfajta summázás és sok konkrét jelenség alapján határozott úgy némely pártbizottság, hogy a pártépítés során jobban épít a KISZ véleményére. Egyre gyakoribb, hogy KISZ „ajánlólevellel” kerülnek párttaggyűlések elé olyan ifjak, akik mindennapi munkájukkal, magatartásukkal, gondolkodásmódjukkal bebizonyították: *a legjobbjaik között van a helyük.*

Párttagok akarnak lenni!

Özdon nemrég 25 tagjelölt felvételi kérelme került napirendre, s ennek a huszonötnek több mint fele olyan volt, akik korábban a KISZ-ben dolgoztak. Ezeket nyilvánvaló a KISZ ajánlotta — miután ott bizonyí-

tották be, hogy érettek a párttagságra, a kommunisták között van a helyük.

S amikor a KISZ ilyen természetű munkájáról beszélünk az özdi pártbizottságon, kellemes érzéssel nyugtáztam Vajda elvtárs szavait: *Ezek a javaslatok nem formális dolgok, nem is a statisztikát szepítő jelenségek. A KISZ-ben alaposan megvizsgáljuk, hogy kit javasolnak párttagnak. Csak megfelelő ember mellé tessék le voksukat.*

E gondolatok jegyezgetése közben eszembe jutottak azok a nem egészen megalapozott „kiszólások” is, amelyeket egyedi jelenségek láttán hall az ember. Pedig mennyivel helyesebb lenne, ha mind a munkában, mind a szórakozásban egyre többségben lévő, becsületesen dolgozó és élő fiatalok viselkedéséből általánosítani. Tétélesen sorolhatnánk a konkrét eseteket.

Mégis, ki tudja miért, ezekről kevesebbet hallani.

Az általánosításoknak az egyik része a viselkedéssel kapcsolatos. A másik a munkával függ össze. Nem ritkán hallhatjuk: *a fiatalok kerülnek a fizikai munkát. Mondják ezt, pedig iparitanuló intézetekben szinte minden férőhelyet elfoglalnak a fiatalok, s a mezőgazdaságban is egyre több ifjú tanul szakmát. Aztán, amikor ilyen példákra hivatkozik az ember, azt mondják: jó, jó, van ilyen is, de nézzék csak meg, azért mégis igyekeznek a könnyebb szakmát választani. Kétségtelen, ebben van némi igazság. De az ilyenfajta szakma „megválasztáshoz” hozzájárul az idősebb emberek véleménye is. Özdon találkoztam olyan martinás ifjúval, aki érettségi után került a kemencék mellé. S elgondolkodtam azon, amit mondott:*

— *Higgye el, a fiatalok többsége nem azért megy műszerésznek, tv-szerelőnek, vagy laboránsnak, mert nehéz a fizikai munka, hanem azért, mert még mindig fellelhető a fizikai munka lebecsülése. Pedig diákkorunkban szívesen megfogtuk a lapátot az építőtáborokban, s jólesett a munka. Aztán mégis, mikor pályaválasztásra került a sor, ott-hon azt mondták, ha lehet, keressd könnyebben a kenyeret. Nem is beszélve a fiatal lányok egy részének véleményéről...*

Mindennapi életünk számos területén hallani általánosításokat. Hol megfontoltakat, sok konkrét példára alapozottakat, mások elhamarkodottakat, az egyedi jelenség kapfájára húzott elhírtelenkedett véleményeket. Nem rossz dolog, ha általánosítunk. Ha keressük az ifjú nemzedékünk tipikus vonásait. De az ilyen általánosítások előtt alaposan elemezzük a fellelhető jó és rossz vonásokat, a helyes és helytelen jelenségeket, s ezek alapján mondjunk á-t, vagy b-t.

Az özdi pártbizottságon sokat beszélünk erről a témáról. Hiszen ott is vannak vélemények, pró és kontra. Mégis, a megkérdetettek szinte egyöntetű volt a véleményük: *a gyárban dolgozó, a városban élő fiatalok erkölcsi és politikai arcúlat, jelleme, magatartása az utóbbi esztendő során sokat változott.*

Változott, méghozzá kedvezően! S ebben a változásban benne van a párt-, a KISZ-szervezet munkája, benne van a társadalom óriási nevelő ereje. Még azok fáradozása is, akik néha talán szavakban helytelenül általánosítanak, de érzésekben azért tisztelik és becsülik az ifjúságot, a holnap társadalmának letéteményeseit.

Paulovits Ágoston

Élnek a különböző lehetőségekkel, hiszen elsősorban a közösség látja hasznát a nagyobb és jövedelmezőbb állattenyésztésnek.

Megfelelő épület, megfelelő egyedek és megfelelő takarmánykészlet. Így lehetne talán helyesen sorrendbe szedni a jövedelmező állattenyésztés feltételeit, pontosabban: az objektív, az anyagi feltételeket. Az utóbbi években az időjárás nem kedvezett a különböző takarmányfélék termelésének. Az is igaz viszont, hogy a megteremtett mennyiséget csökkentette, csökkenti a szálastakarmány betakarításánál, szállításánál még mindig divó néhány káros hagyomány, továbbá a szakszerűtlenség. És nem utolsósorban a gazdaságos felhasználás hiánya. Ez viszont elsősorban bizonyos szubjektív okok számlájára írható.

Nem vitatható természetesen, hogy termelőszövetkezeink, egész megyénk állattenyésztésének fejlesztéséhez mindenekelőtt szükség van a takarmány, elsősorban a szálastakarmánytermelés növelésére. Egyrészt a pillangósok területének növelésére, másrészt bizonyos agrotechnikai feltételek biztosításával a hozamot kell növelnünk. Ezt tudják a szakemberek, termelőszövetkezeti vezetők egyaránt. Azonban ugyanígy szükséges a takarmány gazdaságos felhasználása, szaknyelven a jobb „takarmányértékesítés”. Bizony, igen sok helyen a nem megfelelő hozzáértés, a nem megfelelő ellenőrzés követke-

tében túlságosan is „bőkezűen” bannak a takarmánnyal. S ez napjainkban nemcsak a gazdaságosságra van negatív hatással, hanem veszélyezteti az állattenyésztést is. Olyan következményekkel járhat (járt is már néhány helyen), hogy leromlik tavaszra az állomány, csökken a tejhozam, s a korábbi állapotot később igen nehéz, igen költséges dolog visszaállítani.

Megfelelő védekezésre van szükség

Most, 1965-ben a tervek, elhatározások szerint ismét nagy lépést kívánunk tenni megyénk állattenyésztésében a számszerű és a mennyiségi fejlődés útján. S ez, a már említett feltételek jobb biztosításán kívül feltétlenül megkövetel még egy feladatot, s ez az állategészségügyi dolgozók jobb, határozottabb munkája. Néhány közös gazdaságunkban, s elsősorban a Bodrogi közben az elmúlt évben is igen nagy károkat okozott a sertésállományban a fertőzőes bélglyuladás. S meg kell mondani őszintén, nem történt meg minden a betegség okainak pontos felderítéséért, a betegség terjedésének, pusztításának csökkentéséért. A megfelelő védelmi intézkedések, az egészségügyi rendszabályok betartása, alkalmazása, a fokozott állategészségügy védelme pedig elengedhetetlen feltétele az állattenyésztés eredményes fejlesztésének.

Barsa Sándor
(Folytatás)